

Ο Μ. Μπαλαούρας για τη φιλία και τη κοινή δράση με τον Μ. Γλέζο Συνέντευξη στο «Κόκκινο» και η ομιλία του στο Ευρωκοινοβούλιο*

Με τα εγκαίνια της αίθουσας «Μανώλης Γλέζος» στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο άρχισε στις Βρυξέλλες τιμητική εκδήλωση, με πρωτοβουλία της Ευρωομάδας της Αριστεράς (Left), για τον «πρώτο παρτιζάνο της Ευρώπης», όπως τον αποκάλεσε ο Ντε Γκωλ, Μανώλη Γλέζο, καταδεικνύοντας την ευρύτατη πανευρωπαϊκή αποδοχή που είχε ανάμεσα σε πολιτικούς απ' όλο το Δημοκρατικό φάσμα.

Απέτισαν φόρο τιμής, η πρόεδρος του Ευρωκοινοβουλίου Μέτσολα, πρόεδροι των Πολιτικών Ομάδων του Ευρωκοινοβουλίου, Έλληνες και Κύπριοι Ευρωβουλευτές από όλο το πολιτικό φάσμα, ο πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ – ΠΣ, Αλέξης Τσίπρας, ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ – Κίνημα Αλλαγής, Νίκος Ανδρουλάκης, ο πρώην πρόεδρος της Βουλής Νίκος Βούτσης, ο πρόεδρος της Επιτροπής της Βουλής του πορίσματος διεκδίκησης Τρ. Μηταφίδης, από το Εθνικό Συμβούλιο Διεκδίκησης των Οφειλών της Γερμανίας Αρ. Συγγελάκης, ο Δημ. Παπαχρήστος και Μ. Μπαλαούρας που έζησαν και έδρασαν μαζί με τον Γλέζο, άλλες σημαντικές προσωπικότητες από τον χώρο της πολιτικής, τόσο από την Ελλάδα όσο και από τις χώρες της ΕΕ, εκπρόσωποι αντιστασιακών οργανώσεων και ακαδημαϊκοί.

1. Στο Εθνικό Συμβούλιο Διεκδίκησης των Οφειλών της Γερμανίας προς την Ελλάδα

Ο Μ. Γλέζος, ήθελε να προβάλλει και να κάνει πράξη το όραμα ζωής του, τη Διεκδίκηση των Οφειλών της Γερμανίας προς την Ελλάδα από τους Ναζί με τις καταστροφές των υποδομών, τα ολοκαυτώματα εκατοντάδων χωριών, τις δολοφονίες αμάχων, τα βασανιστήρια, τους βιασμούς, τη θανατερή πείνα, την αρπαγή αρχαιολογικών θησαυρών και τη καταστροφή μνημείων, καθώς και το

κλέψιμο των χρημάτων του ελληνικού λαού μέσω του Κατοχικού Δανείου.

Ο Μάκης Μπαλαούρας αναφέρθηκε στη «στρατολόγηση» του μαζί με τον Δημήτρη Παπαχρήστο, όταν ο Γλέζος θέλησε να εμπλουτίσει με στελέχη του Αντιδικτατορικού Αγώνα στο υπό σύσταση Εθνικό Συμβούλιο Διεκδίκησης των Οφειλών της Γερμανίας προς την Ελλάδα. Βρεθήκαμε μαζί με τη λαμπρή αφρόκρεμα της Αντίστασης, που πέραν του Μανώλη Γλέζο, ήταν οι Μπάμπης Ρούπας, Στέλιος Ζαμάνος, Βασίλης Πριόβολος (Καπετάν Ερμής), Πέτρος Ανταίος, Κώστας Παπαγιαννάκης, Γεώργιος-Αλέξανδρος Μαγκάκης, Ευάγγελος Μαχαίρας, Γιάννης Σταμούλης, Ιγνάτιος Αξιώτης, Αθηνά Κακολύρη, Αθηνά Κιάου, Πέτρος Κουλουφάκος κ.α.

2. Δράση Μ. Μπαλαούρα ως μέλος του Προεδρείου του Εθνικού Συμβουλίου

–Ομιλητής σε σχολεία, σε πόλεις, καθώς και στις μαρτυρικές πόλεις (π.χ. Καλάβρυτα, με Γλέζο)

–Συμμετείχε σε Ημερίδα (1995) για το Κατοχικό Δάνειο στο Δήμο Καλλιθέας και σε διεθνές Συνέδριο για τις γερμανικές επανορθώσεις στην ΑΣΟΕΕ (με Γλέζο και στα δύο).

Το Κατοχικό Δάνειο

«Λόγω της υπαλληλικής μου ιδιότητας στην Τράπεζα της Ελλάδος, ανακάλυψα αναφορά-βόμβα του Ανδρέα Παπανδρέου το 1965, που είχε υπάρξει στέλεχος της Τράπεζας της Ελλάδος, προς τον πρωθυπουργό Γεώργιο Παπανδρέου, όπου ο Α.Π. είχε σταλεί στη Βόννη ως εκπρόσωπος της κυβέρνησης για το Κατοχικό Δάνειο, συναντώντας ανώτατα κυβερνητικά στελέχη, όπου **η Γερμανία είχε παραδεχθεί τις οφειλές της προς την Ελλάδα!**

Ο τότε Διοικητής της τράπεζας Λουκάς Παπαδήμος δήλωσε στην αντιπροσωπεία του Ε.Σ. (Γλέζος, Ρούπας, Ζαμάνος, Μπαλαούρας) ότι «Η ελληνική κυβέρνηση μπορεί να διεκδικήσει την εξόφληση του, είναι άμεσα απαιτητά».

Εκπρόσωπος του Εθνικού Συμβουλίου στο εξωτερικό: Στο Βερολίνο (συζήτηση και διαδήλωση με την «Ομάδα Δίστομο» με γερμανούς υποστηρικτές μας, από το Αμβούργο), στη Γενεύη για αποζημιώσεις του Ιδρύματος «Μνήμη-Ευθύνη-Μέλλον» και στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης για τις γερμανικές αποζημιώσεις.

Στη Γενεύη για αποζημιώσεις του γερμανικού Ιδρύματος «Μνήμη-Ευθύνη-Μέλλον»

Μετά από πολλαπλές δικαστικές αποφάσεις στις ΗΠΑ, από προσφυγές Αμερικανοεβραίων για αποζημιώσεις θυμάτων των Ναζί που χρησιμοποιήθηκαν από το ναζιστικό κράτος και γερμανικές επιχειρήσεις (Krupp's, BMW, Volkswagen, Bayer, Siemens κ.λπ.) ως «σκλάβοι εργάτες» ή ως «άνθρωποι πειραματόζωα», η αμερικανική κυβέρνηση απείλησε τη γερμανική δηλώνοντας ότι θα αναγκαστεί να απαγορεύσει τις εισαγωγές προϊόντων από τις γερμανικές επιχειρήσεις που είχαν χρησιμοποιήσει «σκλάβους εργάτες». Έτσι η γερμανική κυβέρνηση υποχρεώθηκε να δημιουργήσει το 2000 ένα ίδρυμα «Μνήμη-Ευθύνη-Μέλλον» με 5,5 δισεκατομμύρια, εκ των οποίων τα μισά τα έβαλε το γερμανικό κράτος και τα άλλα μισά οι εταιρείες που χρησιμοποιούσαν δούλους. Τελικά, σε αντίθεση με τις ελληνικές κυβερνήσεις τα άλλα κράτη της κατεχόμενης Ευρώπης έδειξαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον και παρουσία ή χορηγώντας στοιχεία και στήριξη σε φορείς, όπως το δικό μας Εθνικό Συμβούλιο.

«Ήμουν απελπιστικά μόνος, και με συγκρούσεις με τους εκπροσώπους της γερμανικής κυβέρνησης, χωρίς να έχουμε επίσημα στοιχεία. Το μόνο ντοκουμέντο ήταν η “Μαύρη Βίβλος της Κατοχής”, βιβλίο του Εθνικού Συμβουλίου που εκδόθηκε με πρωτοβουλία Γλέζου. Το ελληνικό κράτος αδιαφορούσε, παρά τις εγκλήσεις μας...».

Η Ελλάδα δεν είχε αρκετούς ανθρώπους που εξαναγκάστηκαν να σταλούν στη Γερμανία ως «εργάτες-δούλοι» για να λάβει αποζημιώσεις. Τι είχε συμβεί;

Το 1943, όταν ο Χίτλερ αποφάσισε να στείλει υποχρεωτικά «εργατικό προσωπικό» στις γερμανικές βιομηχανίες από την κατεχόμενη Ευρώπη. Το ΕΑΜ αντέδρασε πραγματοποιώντας μεγάλη διαδήλωση, κατέλαβε το Δημαρχείο και το Υπουργείο Εργασίας και έκαψε τις καταστάσεις των ανθρώπων που επρόκειτο να σταλούν ως «εργάτες-δούλοι» στη Γερμανία. Ο Χίτλερ, θορυβήθηκε και για να μην επεκταθεί η μαζική αντίδραση και σε άλλα κράτη της κατεχόμενης Ευρώπης, πάγωσε για την Ελλάδα την επιστράτευση των ομήρων.

Για αυτό το λόγο από την Ελλάδα πολλοί λίγοι εξαναγκάστηκαν να σταλούν στη Γερμανία ως «εργατικό προσωπικό-δούλοι». Είχαμε όμως στην Ελλάδα συλληφθέντες-κρατούμενους στα στρατόπεδα που τους χρησιμοποιούσε ο γερμανικός στρατός για να κάνουν οχυρωματικά έργα, οδοποιία, να στήνουν γέφυρες κτλ. Και αυτοί ήταν σκλάβοι. Σύμφωνα, με το εξαιρετικό ιστορικό δίγλωσσο (ελληνικά-γερμανικά) ντοκουμέντο του Εθνικού Συμβουλίου τη «Μαύρη Βίβλο της Κατοχής», καταγράφηκαν 113 στρατόπεδα, όπου είχαν χρησιμοποιήσει δούλους. Με τη συνεχή καθοδήγηση του

Γλέζου, ο Μ. Μπαλαούρας δημιουργούσε συνεχώς ζητήματα στις συνεδριάσεις, διαμορφώνοντας πολλαπλές συμμαχίες, ακόμα και με τους αμερικανούς μεγαλοδικηγόρους των Εβραίων των ΗΠΑ, γιατί όλοι γνώριζαν και σέβονταν τον αντιναζιστικό αγώνα και τις θυσίες του ελληνικού λαού.

Το σύνδρομο της εθελοδοουλίας των κυβερνήσεων ΝΔ-ΠΑΣΟΚ

«Δεδομένης αυτού του έντονου υποστηρικτικού κλίματος, τον επισκέφτηκαν εκπρόσωποι από το Βερολίνο, του Υπουργείου Εξωτερικών και του Ιδρύματος της γερμανικής κυβέρνησης. Στη συνάντηση οι Γερμανοί διαφάνηκε ότι είχαν πολιτικό πρόβλημα, δηλαδή να εξαιρεθεί από τις αποζημιώσεις μόνο η Ελλάδα, η οποία πλήρωσε τόσο μεγάλο φόρο αίματος, ολοκαυτώματα, διώσεις, εξανδραποδισμούς και καταστροφές. Ήταν απολογητικοί, με έγγραφα με ενημέρωσαν ότι η γερμανική κυβέρνηση απευθύνθηκε επανειλημμένα προς τις ελληνικές κυβερνήσεις και στη Βουλή των Ελλήνων, ζητώντας πιστοποίηση των στρατοπέδων, προκειμένου να αποζημιώσουν ανθρώπους. Οι τότε κυβερνώντες ούτε καν τους απάντησαν, προφανώς είχαν ενστερνιστεί το σύνδρομο της εθελοδοουλίας, του Ραγιά!! Οι εκπρόσωποι της Γερμανικής κυβέρνησης μου πρότειναν να χορηγήσουν υποτροφίες στις απογόνους των θυμάτων. Αρνήθηκα κατηγορηματικά, ακολουθώντας τις οδηγίες του Ε.Σ. και τους έδωσα τη «Μαύρη Βίβλο της Κατοχής», όπου ήταν καταγεγραμμένα τα 113 Ναζιστικά στρατόπεδα. Το βράδυ ο Γλέζος τηλεφωνικά επικρότησε τη στάση μου. Την επόμενη μέρα οι Γερμανοί ήλθαν διαβασμένοι. «Εσείς τα λέτε αυτά, οι ελληνικές κυβερνήσεις, παρά τις οχλήσεις μας, δεν μας απάντησαν...Να βρεθεί ένας ουδέτερος ιστορικός να τα πιστοποιήσει». Τότε, σαν αστραπή μου ήλθε στο μυαλό ο καθηγητής στη νεότερη και σύγχρονη ελληνική ιστορία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, ο (αυστριακός) Χάγκεν Φλάισερ και τους τον πρότεινα. Έτσι με τη καθοδήγηση Γλέζου, το πετύχαμε με αποτέλεσμα να λάβουν τελικά πέντε χιλιάδες άνθρωποι, από 5.000 €, ένας ικανοποιητικός αριθμός ανθρώπων που έλαβαν, αυτής της υποκατηγορίας, αποζημιώσεις», ανέφερε ο Μ. Μπαλαούρας.

3. Στο κοινό δρόμο για τη δημιουργία του ΣΥΡΙΖΑ

Το 2001 η Ανανεωτική Κομμουνιστική Οικολογική Αριστερά (ΑΚΟΑ) με τον Γιάννη Μπανιά Γραμματέα, πήρε πρωτοβουλία και συστάθηκε ο «Χώρος Διαλόγου για την Ενότητα και Κοινή Δράση της Αριστεράς», που υπήρξε ο προάγγελος της δημιουργίας του ΣΥΡΙΖΑ. Στη δύσκολη διαδικασία σύνθεσης με τις πολλές δυνάμεις της πολύχρωμης Αριστεράς, την ΑΚΟΑ την εκπροσωπούσαν Μπανιάς-Μπαλαούρας και τους Ενεργούς Πολίτες Γλέζος-Δημήτρης Παπαχρήστος. Τελικά, το 2004, δημιουργείται ο ΣΥΡΙΖΑ ως εκλογική συμμαχία αριστερών κομμάτων και οργανώσεων. Ο ρόλος Μπανιά και Γλέζου ήταν καθοριστικός και η γνώμη τους μέτραγε πολύ. Ο Μανώλης στις γεμάτες μπαρούτι συνεδριάσεις, παρά τις έντονες παρεμβάσεις του, τελικά κρατούσε εποικοδομητική στάση. Άλλωστε το όνομα ΣΥΡΙΖΑ οφείλεται στη δική του επιμονή.

4. Άρρωστος στο Νοσοκομείο ΝΙΜΙΤΣ

«Τον επισκέφτηκα στο ΝΙΜΙΤΣ ανήμερα τα Χριστούγεννα του 2019. Μόλις με είδε ανακάθισε στο κρεβάτι και με στεντόρεια φωνή με ένταση και ζωηράδα να λέει ότι, μετά το πόρισμα για τις Οφειλές της Γερμανίας προς την Ελλάδα που έφερε ο ΣΥΡΙΖΑ στη Βουλή και ψηφίστηκε, πρέπει να εντείνει τη δράση του για τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών. Μου έμεινε, ως τελευταία εικόνα, η αγέρωχη και αποφασιστική ματιά του. Εκεί, μου εκμυστηρεύθηκε ότι έχει ορίσει διαχειριστές της κηδείας του, εμένα, τον πρώην πρόεδρο της Βουλής Μεϊμαράκη, γιατί ως πρόεδρος στήριζε το Εθνικό Συμβούλιο, καθώς και έναν Απειρανθήτη», ανέφερε ο Μπαλαούρας.

5. Ο Μ. Γλέζος ως άνθρωπος

«Αντάρτης, αγωνιστής και ασυμβίβαστος σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής του, απόλυτος, πολλές φορές ισχυρογνώμων, αλλά πάντα άκουγε τις διαφορετικές φωνές και τις δεχόταν. Ευρηματικός και με στρατηγική. Αεικίνητος να τρέχει στα σχολεία και να μιλά για την Αντίσταση ή για τις οφειλές και πολυσχιδής, εξού και τα βιβλία που έγραψε (για το νερό, την πέτρα, ποίηση)... Ο Μανώλης Γλέζος υπήρξε για εμένα μέντορας, ο άνθρωπος που μου μετέφερε τη φλόγα του και εμείς τη μεταλαμπαδεύσαμε, όσο μπορούσαμε σε άλλους, που μας γνώρισε πρόσωπα ιερά με τη σεμνότητα και αγωνιστικότητα τους, με το μήνυμα ότι ποτέ κανένας αγώνας δε πάει χαμένος, όλοι βάζουν ένα λιθαράκι, αρκεί να τους δείξουμε το δίκαιο του και να τους δώσουμε όραμα και ελπίδα», έκλεισε την παρέμβαση του ο Μ. Μπαλαούρας.

*Σύνοψη της ομιλίας και της συνέντευξης «Στο Κόκκινο» στον Θανάση Λαζαρίδη»

https://archive.stokokkino.gr/uploadArchive/221002_170001.mp3